

7.SINIF 2. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık İSTANBUL Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

34. "Ben Osmanlı ordusunda görevli bir askerim. Üç ayda bir ulufe adı verilen bir maaş alırsınız. Savaş zamanında orduya katılır, savaş dışında başkentin güvenliğini sağlarız. Askerlik süresince başka bir işle uğraşmamız ve evlenmemiz yasaktır."

Yukarıda kendisinden bahseden asker Osmanlı ordusunun aşağıdaki askerî sınıflarından hangisinde görev yapmaktadır?

- A) Tımarlı Sipahi
C) Yeniçeri

- B) Yaya ve Müsellem
D) Akıncı

35. I. Coğrafi konum
II. Adalet ve hoşgörü
III. Halifeliğin alınması
IV. İskan politikası
V. Gaza ve Cihat anlayışı
VI. Ahilerin desteği

Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde, büyüyüp gelişmesini anlatan bir öğrenci sunumunda verilen maddelerden hangilerini çıkarmalıdır?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) II ve V. D) III, IV ve VI.

36. Bursa'nın fethi sırasında şehirde yaşayan Rumlar hiçbir direnişte bulunmamıştır. Fetihten sonra şehri neden terk ettiklerini soran Orhan Gazi'nin aldığı cevap ise oldukça dikkat çekicidir.

"Sizin devletinizin günden güne yükseldiğini ve bizim devletimizi geçtiğini anladık. Babanızın idaresine geçen köylülerin memnun kalıp bir daha bizi aramadıklarını gördük ve biz de bu rahatlığa heves ettik."

Verilen örnek olay dikkate alındığında Osmanlı Devleti'nin uyguladığı politika aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İskân B) İstimale C) Devşirme D) Tımar

37. Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminde yapılan yeniliklerden bazıları şunlardır:

- Yaya ve Müsellem adında ilk düzenli ordu kurulmuştur.
- Divan Teşkilatı kurulmuştur.
- Tımar sistemi uygulamaya konularak toprak yönetimi düzenlemiştir.
- Yeniçeri Ocağı'nı kurulmuştur.

Buna göre;

- I. Askerî alanda yenilikler yapılmıştır.
- II. Yönetim anlamında düzenleme yapılmıştır.
- III. Ülke sınırları genişlemiştir.
- IV. Yapılan savaşlar kazanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II. B) I, II ve III. C) II, III ve IV. D) I, II, III ve IV.

38. Osman Bey Eskişehir'de bir pazar kurdurmuş, Bilecik'ten bu pazara Bizanslılar da mal satmaya gelmişlerdi. Bir gün Germiyanogulları'ndan birisi bu pazardan bardak satın almış ancak ücretini vermemişti. Bizanslı tüccar durumu Osman Bey'e şikâyet etmiş, Osman Bey de o kişiyi getirterek cezalandırmış ve ücreti ödetmişti.

Verilen bilgilerden yola çıkarak Osman Bey ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Halkın her kesimine eşit davranmıştır.
- B) Hukuk ve adalet gereği hareket etmiştir.
- C) Rum vatandaşı Türk vatandaştan üstün tutmuştur.
- D) Halkın kendisiyle iletişim kurmasına imkan vermiştir.

39. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi padişahlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir.

- Osman Bey (1299-1324): Bizans'tan Yarhisar, Karacahisar ve İnégöl alındı.
- Orhan Bey (1324-1362): Bursa fethedildi, Karesioğulları Beyliği Osmanlı Devleti'ne katıldı.
- 1. Murad (1362-1389): Edirne ve Filibe alındı, Osmanlı Devleti'ne katıldı.
- 1. Beyazıd (Yıldırım): Karamanoğlu Beyliği'ne son verilerek Osmanlı Devleti'ne bağlandı.

Yukarıdaki bilgilere göre çıkarılabilecek en kapsamlı ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gaza ve cihad politikasıyla fetihler yapılmıştır.
- B) Anadolu'da Türk birliği sağlanmıştır.
- C) Devletin sınırları sürekli genişlemiştir.
- D) İskân politikası uygulanmıştır.

40 ve 41. soruları haritaya göre cevaplayınız.

40. Haritada verilen beylikler Anadolu Selçuklu Devletiyle Moğollar arasında 1243 yılında yapılan savaştan sonra kurulmuştur.

Yukarıda sözü edilen savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katvan B) Yassıçimen C) Köseadağ D) Miryakefalon

41. Haritaya bakarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Anadolu'da siyasi birlik yoktur.
B) Anadolu'daki en etkili güç Osmanlı Beyliği'dir.
C) Anadolu'da ikinci Türk Beylikleri Dönemi yaşanmaktadır.
D) Bizans İmparatorluğu'nun Trabzon Rum İmparatorluğu'na sınırı yoktur.

42. Yıldırım Beyazid Dönemi'nde Karamanoğlu Beyliği, Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin hangi politikasına yönelik bir gelişmedir?

- A) İskan politikasının uygulanmasına
B) Anadolu'da Türk birliğinin sağlanmasına
C) Devşirme sisteminin uygulanmasına
D) Gaza ve cihat anlayışıyla fetihler yapılmasına

43. Hangi seçenekteki fetih-önem eşleştirmesi yanlış verilmiştir?

<u>Fetih</u>	<u>Önemi</u>
A) Kıbrıs'ın fethi	Doğu Akdeniz'de ticaret yollarının güvenliği sağlandı.
B) Preveze Deniz Zaferi	Akdeniz bir Türk gölü hâline geldi.
C) Kırım'ın fethi	Karadeniz bir Türk gölü hâline geldi.
D) İnebahtı Deniz Savaşı	Akdeniz hâkimiyeti sağlandı.

44. • Malazgirt Savaşı
• Koyunhisar Savaşı
• Pelekonon (Maltepe) Savaşı

Aşağıdakilerden hangisi verilen savaşların ortak özelliğidir?

- A) Osmanlı Devleti zamanında yapılmaları
B) Balkanlar'ı ele geçirmeyi amaçlamaları
C) Anadolu Türk birliğini sağlamaları
D) Bizans İmparatorluğu ile yapılmaları

45. Osmanlı Devleti'nde 1326 yılında Orhan Bey, Edirne ilini başkent yaptı. 1363 tarihinde I. Murat Bursa ilini fethederek başkent yaptı. 1453 tarihinde II. Mehmet başkenti İstanbul'a taşıdı.

I II III
IV V

Yukarıda altı çizili olarak verilen sözcüklerden hangileri yer değiştirirse yanlışlık giderilir?

- A) I ve IV B) II ve III
C) II ve IV D) III ve V

46. İskan Politikası: Balkan topraklarında fethedilen ve Hristiyanların yaşadığı topraklara Anadolu'daki konargöçer halkın yerleştirilerek o bölgelerin Türkleştirilmesi politikasına denir.
İstimalet Politikası: Fethedilen topraklarda hoşgörüye dayalı olarak uygulanan yönetim anlayışıdır.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki fetihlerde uyguladığı bu politikalarının başarılı olduğunu verilen durumlardan hangisine bakarak söyleyebiliriz?

- A) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması
B) Haçlı Seferlerinin düzenlenmesiyle Türklerin Balkanlar'dan çıkarılması
C) Moğol baskınından kaçan Türklerin uç beyliği olan Osmanlı Devleti'ne sığınması
D) Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu birliğinin bozulmasına rağmen Balkanlar'da karışıklık yaşanmaması

47 ve 48. soruları aşağıdaki haritaya göre cevaplayınız.

47. Haritada gösterilen siyah noktalı yerlerin fetihleri hangi padişahların zamanında yapılmıştır?

- A) Yavuz Sultan Selim – Kanuni Sultan Süleyman
- B) Fatih Sultan Mehmet – II. Beyazid
- C) II. Beyazid – II. Selim
- D) Fatih Sultan Mehmet – Yavuz Sultan Selim

48. Yukarıda ele geçirilen bu yerlerin Osmanlı Devleti'ne sağlamış olduğu katkılar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Karadeniz üzerindeki hâkimiyeti güçlendirmiştir.
- B) İpek yolu üzerindeki etkinliği arttırmıştır.
- C) İstanbul Boğazı'nın güvenliği artmıştır.
- D) Rusların güneye inmeleri kolaylaşmıştır.

49. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı "İskân Politikası" ile ilgili ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Taht kavgalarının azalmasını sağlamıştır.
- B) Vergilerin toplanmasını kolaylaştırmıştır.
- C) Fethedilen yerlerin vatan olmasını kolaylaştırmıştır.
- D) Fethedilen toprakların imar ve iskân edilmesine katkıda bulunmuştur.

50. Orhan Bey, 1356 yılında Bizans İmparatoru Kantakuzan'e yardım karşılığında Gelibolu'daki Çimpe Kalesi'ni almıştır. I. Murat Dönemi'nde 1363 yılında Edirne fethedilerek başkent yapılmıştır. Bu durum karşısında Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ni Balkanlar'dan atmak için Haçlı seferleri düzenlemiştir. Haçlı'lara karşı I. Murat önemli zaferler kazanmış ve bu mücadelelerden birinde şehit düşmüştür.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Haçlıların Osmanlı Devleti'ni Balkanlar'dan atma isteği sonuçsuz kalmıştır.
B) Sadece Anadolu'da değil, Rumeli'de de fetihler yapılmaktadır.
C) Avrupa devletleri, Osmanlı Devleti'ne karşı birlik toplamıştır.
D) Bu dönemde Anadolu'da siyasi birlik sağlanmıştır.

51. Ahmet, sınavda sorulan Doğru/Yanlış alıştırmasında verilen işaretlemeleri yapmıştır. Yaptığı işaretlemelerden doğru olanların her biri için 2 puan alacak ancak yanlış işaretlediği her bir soru için 1 puan kaybedecektir.

	D	Y	
1	✓		Sinop ve Amasra'nın fethi Karadeniz'de hâkimiyet sağlamak için yapılmıştır.
2	✓		Rodos Adası'nın fethi Akdeniz üstünlüğünü pekiştirmek için gerçekleştirilmiştir.
3	✓		I.Murat'ın Edirne'yi başkent yapması fetihlerin sadece Balkanlar'a yönelik yapıldığını gösterir.
4		✓	Yavuz Sultan Selim'in Mısır'ı fethi ile İslam dünyasının liderliği ile halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiştir.
5	✓		Girit Adası'nın 25 yılda fethedilebilmesi Osmanlı donanmasının güçlü olduğunun kanıtıdır.
6		✓	Kanuni Sultan Süleyman yalnızca denizlerde fetihler gerçekleştirmiştir.
7	✓		Osmanlı Devleti kuruluş dönemi padişahları, Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya çalışmışlardır.

Buna göre Ahmet'in alıştırmadan alacağı toplam puan kaçtır?

- A) 4 B) 5 C) 6 D) 7

52. I. Yeni bitki ve hayvan türlerinin keşfedilmesi
II. Yeni ülkelerde bulunan madenlerin Avrupa'ya getirilmesi
III. İstanbul'un fethine ortam hazırlaması
IV. Akdeniz limanlarının önemini yitirmesi

Verilen ifadelerin hangileri coğrafi keşiflerin sonuçları ile ilişkilendirilebilir?

- A) I ve II B) II ve III
C) I, II ve III D) I, II ve IV

53. **Gündüz Alp:** Kardeşim, bu ülkeleri nasıl fethedelim? Nasıl hareket edelim?

Osman Bey: Yapılması gereken komşularımızla iyi geçinmek, dostluk kurmak ve fethettiğimiz Bizans topraklarını mamur hâle getirmektir?

Osman Bey ile kardeşi Gündüz Alp arasında, beyliğin genişlemesiyle ilgili olarak geçen konuşmadan, Osmanlı Devleti'nin fetih siyaseti ile ilgili hangisi çıkarılamaz?

- A) Diğer Türk beylikleri ile iyi geçinmek
- B) Hoşgörüyü dayalı bir politika izlemek
- C) İskân politikası ile fethedilen yerleri imar etmek
- D) Yeni yerler fethetmek için devşirme sistemine geçmek

54.

Reform	Rönesans	Sanayi İnkılabı	Coğrafi Keşifler
1. Antik Yunan ve Roma dönemine ait eserlerin araştırılıp yayınlanması	4. Katolik Kilisesi'nde meydana gelen bozulmalar	7. Buharlı makinenin icadı	10. Ticaret yollarının müslümanların eline geçmesi
2. Kiliseye duyulan güven azaldı, yeni mezhepler ortaya çıktı.	5. Bilimsel düşünceye verilen önem arttı.	8. Yeni ticaret yolları bulundu.	11. Ham madde ve pazar ihtiyacı arttığı için Sömürgecilik başladı
3. Martin Luther	6. Marco Polo, Kristof Colomb	9. James Watt	12. Leonardo Da Vinci, Shakespeare

Öğrenciler Rönesans, Reform, Sanayi İnkılabı ve Coğrafi Keşifler ile ilgili kartlar hazırlamıştır. Kartlarda ilk satırda bazı önemli gelişmelerin sebepleri, ikinci satırda sonuçları ve üçüncü satırda önemli şahsiyetleri numaralar ile gösterilmiştir.

Buna göre kartların doğru olması için hangi numaralar yer değiştirmelidir?

- A) 1-4 ; 8-11; 3-6
- B) 1-4; 8-11; 6-12
- C) 7-10; 5- 8; 9-12
- D) 4-7; 5- 8; 6-12

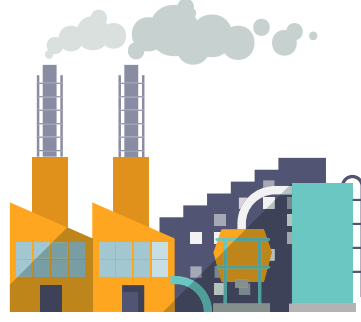
55. **Martin Luther öncülüğünde Almanya'da başlayan Reform hareketleri Avrupa'daki hangi otoriteye karşı yapılmıştır?**

- A) Krallık sistemine
- B) Derebeylik sistemine
- C) Burjuva sınıfına
- D) Kilise uygulamalarına

56. Sanayi Devrimi ile beraber hem buharlı trenler, hem de fabrikalar ortaya çıkmaya başladı.

Şekil-1

Şekil-2

Birinci görselin, ikinci görsele sağlayacağı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Pazara ulaşmayı kolaylaştırır.
- B) Taşınan mal miktarını artırır.
- C) Zaman kazandırır.
- D) Çalışacak insan nüfusunu artırır.

57. Sanayi İnkılabı.....başladı ve diğer Avrupa ülkelerine yayıldı. Sanayi İnkılabı sonucunda.....imparatorlukları kuruldu.

Cümledeki boşluklar aşağıdaki ifadelerden hangisi ile tamamlanmalıdır?

- A) Almanya'da – sömürge
- B) Fransa'da – sanayi
- C) İngiltere'de – sömürge
- D) Avusturya'da – sanayi

58.

Gelişmeler

1. Coğrafi Keşifler ile yeni ticaret yollarının bulunması
2. Aydınlanma Çağı ile Avrupa'nın bilimsel olarak ileri gitmesi
3. Sanayi İnkılabı ile seri üretime geçilmesi
4. Fransız İhtilali sonucunda milliyetçilik ve eşitlik fikirlerinin yayılması

Osmanlı Devleti'ne etkileri

- a. Azınlıkların ayrılıkçı isyanlar başlatması
- b. Akdeniz limanlarının önemini yitirmesi
- c. El tezgâhlarının kapanması ve işsizliğin artması
- d. Ordunun teknolojik olarak geri kalması ve savaşların kaybedilmesi

Gelişmeler ve Osmanlı Devleti'ne olan etkilerinin eşleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1-b / 2-d / 3-a / 4-c
- B) 1-d / 2-b / 3-c / 4-a
- C) 1-a / 2-b / 3-c / 4-d
- D) 1-b / 2-d / 3-c / 4-a

59.

1 Bartelmi Diyaz

2 Kristof Colomb

3 Vasko dö Gama

4 Macellan

a) Ümit Burnu'nu dolaşarak Hindistan'a ulaşan ilk denizci.

b) Ümit Burnu'nu keşfetti.

c) Dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtladı.

d) Amerika kıtasına ulaşip burayı Hindistan zannetti.

Verilen kişi ve olayların eşleşmeleri hangi seçenekte doğru şekilde gösterilmiştir?

A) 1-a / 2-b / 3-c / 4-d

B) 1-b / 2-d / 3-a / 4-c

C) 1-a / 2-d / 3-b / 4-c

D) 1-b / 2-a / 3-c / 4-d

60.

Haritada tarihi İpek ve Baharat yollarının geçtiği bazı güzergâhlar gösterilmiştir. Bu yollar ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Farklı kıtaları birbirine bağlamaktadır.

B) Kültürlerarası etkileşimi artırmışlardır.

C) En çok ticareti yapılan ürünlerden isimlerini almışlardır.

D) Bu yollardan en kârlı çıkan ülkeler Çin ve Hindistan'dır.

61. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyılda eğitim alanında yaptığı yeniliklerden biri değildir?

- A) Kapıkulu Ocağının açılması
- B) Kız rüştiyelerinin açılması
- C) İdadi ve sultanilerin açılması
- D) Mekteb-i Tıbbiye'nin açılması

62. ve 63. soruları verilen metne göre cevaplayınız)

Bu sözleşme ile Osmanlı tarihinde ilk kez bir padişah yönettiği insanlara vergi ve askerlik konularında tavizler vermiştir. Bu senet sultanın iktidar gücünü kısıtlamıştır. Bu uzlaşıdan sonra padişah ıslahat çalışmalarına başlamıştır.

62. Padişahın yetkilerinin ilk kez kısıtlandığı bu sözleşme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tanzimat Fermanı	B) Mecelle
C) Sened-i İttifak	D) Kanun-i Esasi

63. Yukarıda verilen sözleşme hangi dönem padişahı tarafından imzalanmıştır?

A) III. Selim	B) III. Murat
C) II. Mahmut	D) Abdülaziz

64. XIX. yy'da ıslahat yapılan alanlardan biri de ulaşımdır. 1856 yılında ilk demir yolu Aydın-İzmir arasına yapılmıştır. 1888 yılında İstanbul'u Avrupa'ya bağlayan ilk demir yolu yapılmış ve pek çok Avrupalı Türkiye'yi gezmeye gelmiştir. Demir yolu ile birlikte Orta Anadolu'dan daha fazla buğday nakliyatı yapıldığı için bu bölgelerde tahıl üretimi artmış ve ülkemizde bulunan yeraltı kaynaklarının işlenmesi ve işlenen ürünlerin taşınması kolaylaşmıştır.

Demiryolunun kurulmasından sonra etki ettiği alanlar düşünüldüğünde hangisi dışta kalır?

A) Madencilik	C) Turizm
B) Tarım	D) Denizcilik

65. Aşağıdakilerden hangisi Lale Devri'nde siyasi alanda yapılan ıslahatlardan biridir?

- A) Avrupa'ya elçiler gönderilmesi
- B) Tulumbacılar (İtfaiye) örgütünün kurulması
- C) Kütüphane ve mesire yerlerinin açılması
- D) Matbaanın getirilmesi

66. Lale Devri'nde;

- I. Mehmet Çelebi ilk elçi olarak Paris'e gönderildi.
- II. Sait Çelebi ve İbrahim Müteferrika ilk Türk matbaasını kurdu.
- III. Yangınlarla mücadele edecek özel bir teşkilat olan Tulumbacı Ocağı kuruldu.

Yukarıdaki öncüllere bakıldığında hangi alanla ilgili çalışma yapıldığından bahsedilemez?

- A) Siyasi
- B) Sağlık
- C) Kültürel
- D) Toplumsal

67. • Batı dillerinde yazılmış eserler Türkçeye çevrildi.
• Yerli malı kullanımı teşvik edildi.
• Yeniçeri Ocağı kaldırıldı.
• Tımar sistemi kaldırıldı.

Yukarıda Osmanlı Devleti'nde yapılan bazı yeniliklere yer verilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Batı düşüncesinin ülkeye girişi hızlanmıştır.
- B) Ekonominin düzelmesi için önlemler alınmıştır.
- C) Askerî alanda yenilik yapılmıştır.
- D) Sanayiye dayalı ekonomiye geçilmiştir.

68. Seyyahatnamelerde, Osmanlı Devleti'nde halkın dili, dini, ırkı ne olursa olsun konuklarına gösterdiği ilgiden, misafirlerin karnını doyurup, konaklamalarını sağlamak, onlara yardımcı olmak için birbiriyle yarıştığından bahsedilir.

Bu bilgilere göre Osmanlı halkıyla ilgili hangi konuda bir yargıya varılamaz?

- A) İnsan sevgisine
- B) Ayrımcılığına
- C) Misafirperverliğine
- D) Yardımseverliğine

69. Verilenlerden hangisi Lale Devri'nde yapılan yeniliklerden biri değildir?

- A) Avrupa'da geçici elçilikler kuruldu.
- B) İtfaiye teşkilatı kuruldu.
- C) İlk kez çiçek aşısı uygulandı.
- D) Nizam-ı Cedid ordusu kuruldu.

70. Türk tüccarları müşterilerine oldukça kibar davranarak ellerindeki malların özelliklerini doğru olarak söylerlerdi. Sattığı mallarda hileye kaçmayıp malını değerinde satar ve müşterilerine para üstünü kuruşu kuruşuna verirlerdi.

Buna göre tüccarlarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Dürüstlerdir.
- B) Adaletlilerdir.
- C) Saygılılardır.
- D) Temizlerdir.

71. 13. yüzyılda Anadolu'nun siyasi durumunu ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bizans İmparatoru, toprakları üzerindeki otoritesini kaybetmiştir.
- B) Anadolu'nun ortası ve doğrusunda Moğol baskısı vardır.
- C) Türk Devletleri, Moğollara karşı işbirliği içerisinde.
- D) Türk boyları, güvenli yerlerde beylikler kurmuşlardır.

72. Osman Bey'in kısa sürede Kayıları güçlendirerek beylik haline getirmesinde;

- I. Gaza ve cihat anlayışını devam ettirmesi
- II. Ahilerin desteğini alması
- III. Hoşgörülü bir politika uygulaması

durumlarından hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

73. Aşağıdakilerden hangisi Orhan Bey döneminde Anadolu topraklarına hakim olmak için yapılan bir savaştır?

- A) Palekanon Savaşı
B) Koyunhisar Savaşı
C) Ankara Savaşı
D) Varna Savaşı

74. Orhan Bey'in "Yaya ve Müsellem" adıyla bir ordu kurmasında;

- I. Fetihlerin artması ve sınırların genişlemesi
II. Avrupa tarzında ordu kurma isteği
III. Merkezi otoriteyi güçlendirme arzusu

maddelerinden hangilerinin etkisi olmuştur?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

75. Osmanlı ordu sistemi ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Osman Bey döneminde beyliğin düzenli bir ordusu yoktur.
B) Orhan Bey döneminde "Yaya ve Müsellem" ordusu kurulmuştur.
C) Ordunun en kalabalık kısmını Kapıkulu ocağı oluşturmaktadır.
D) Kapıkulu Ocağı I. Murat döneminde kurulmuştur.

76. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede kurulması ve büyümesinde izlediği sistemli fetih siyasetinin etkisi büyük olmuştur.

Osmanlı fetih siyasetiyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi bu bilgiyi desteklemez?

- A) Fetih için uygun zaman ve şartlar beklenirdi.
B) Gaza ve cihat politikası uygulanırdı.
C) İstimalet politikası etkili şekilde uygulanırdı
D) Fetihlerde öncelik savaşlara verilirdi.

77. Osmanlı Devleti, üç kıtaya yayılmış toprakları üzerinde yaşayan farklı ırktan ve dinden insanları, birlikte, huzur ve barış içerisinde uzun süre yönetmiştir. Bu birlik ve beraberliği tarihi boyunca uyguladığı müsamaha, adalet, farklı din, dil ve milletlere karşı saygı ile oluşturduğu millet sistemi sayesinde sağlamıştır. Hâkimiyeti altında bulunan toplulukları inançlarına göre örgütleyip yönetmiştir. Osmanlı Devleti'nin kurduğu bu sisteme "millet sistemi" denilmiştir. Millet, günümüzdeki anlamından farklı olarak aynı inanca bağlı toplulukları ifade etmek için kullanılmıştır.

Yukarıda verilen paragrafta Osmanlı Devleti'nin farklı milletleri bir arada tutmasını sağlayan politikası aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) Fetret politikası
B) Gaza politikası
C) Hoşgörü politikası
D) İskan politikası

78. II. Mehmet İstanbul'u fethetme sebebini şu sözlerle açıklamıştır:

Gaza ve cihat, atalarımız gibi bizim de temel vazifemizdir. Memleketimizin tam ortasında yer alan Bizans, devletimizin düşmanlarını korumakta ve onları bize karşı kıskırtmaktadır. Osmanlı Devleti'nin güvenliği ve geleceği için bu şehrin fethi zorunlu olmuştur. Boğazların tam anlamıyla kontrolü ve Karadeniz ticaretinin hâkimiyeti için İstanbul'u mutlaka almalıyım. İstanbul'un fethiyle ordumuzun iki kıta arasında geçişi de kolaylaşacaktır. Peygamberimiz Hz. Muhammed'in "İstanbul mutlaka fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne güzel komutan, o ordu ne güzel ordudur." müjdesine de mazhar olmak isterim.

Buna göre;

- I. Toprak bütünlüğünü sağlamak
- II. Ekonomide söz sahibi olmak
- III. İstanbul'u başkent yapmak
- IV. Gaza anlayışı

ifadelerinden hangileri İstanbul'un fethinin sebeplerindendir?

- A) I ve II B) III ve IV C) I, II ve IV D) II, III ve IV

79. I. Asya'dan Avrupa'ya uzanan İpek ve Baharat yollarının İstanbul, Trabzon, İskenderiye gibi önemli limanları Osmanlı Devleti'nin elindeydi. Avrupalı tüccarlar bu limanlara gelen malları yüksek fiyatlarla ve vergi ödeyerek almak durumunda kalıyorlardı. Avrupalı denizciler, Müslüman tüccarların aracılığından kurtulmak ve doğrudan Hindistan ve Çin ile ticaret yapabilmek için yeni ticaret yolları aramaya başladılar.
- II. 15. yüzyılda Avrupa'da bilim, edebiyat, güzel sanatlar ve mimari gibi alanlarda da önemli ilerlemeler başladı.
- III. Katolik Kilisesi'ndeki yozlaşmaya karşı dinî bir hareket başlamıştır.
- IV. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonucunda kol gücüne dayalı üretimden buhar gücüyle çalışan makinelerle dayalı üretime geçildi.

Verilen açıklamaların aşağıdaki kavramlarla doğru eşleştirilmesi hangi seçenekte verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Coğrafi Keşifler	Sanayi İnkılabı	Reform	Rönesans
B)	Coğrafi Keşifler	Rönesans	Reform	Sanayi İnkılabı
C)	Sanayi İnkılabı	Coğrafi Keşifler	Reform	Rönesans
D)	Rönesans	Coğrafi Keşifler	Reform	Sanayi İnkılabı

80. • Lale Devri'nde Paris'e elçi olarak Yirmisekiz Mehmet Çelebi gönderildi. Yirmisekiz Mehmet Çelebi, İstanbul'a döndüğünde devlet adamlarına Fransa'nın kültür, sanat, sanayi, ticaret ve eğitimi hakkında bilgiler verdi. Yanında çok sayıda çizim ve çeşitli alanlarda yazılmış kitaplar getirdi. Bu çizimler örnek alınarak İstanbul'da köşkler, saraylar, çeşmeler yapıldı.
- Yirmisekiz Mehmet Çelebi ile Paris'e giden oğlu Sait Çelebi burada matbaaları dolaşmıştı. Sait Çelebi, İstanbul'a dönüşünde İbrahim Müteferrika ile birlikte 1727'de ilk Türk matbaasını kurdu. O dönemde Osmanlı sınırları içinde Rumca, Ermenice gibi dillerde basım yapan matbaalar olmakla birlikte Türkçe eser basan bir matbaa yoktu. Açılan matbaada basılan ilk eserler genellikle tarih, coğrafya, dil ve askerlik alanında idi. Bu kitaplar arasında Arapça-Türkçe bir sözlük olan "Vankulu Lügati", Amerika'nın keşfini anlatan "Tarih-i Hindi Garbi", Fransızlara Türkçe öğretmek amaçlı ve Latin harfli olan bir gramer kitabı yer alıyordu.

Yukarıdaki paragraftan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Elçiler aracılığıyla diğer ülkelerle etkileşim olmuştur.
- B) Avrupa mimarisi örnek alınarak eserler yapılmıştır.
- C) Bu dönemde görevlendirilen tek elçi Yirmisekiz Mehmet Çelebi'dir.
- D) Basılan kitap sayısında artış yaşanmıştır.

CEVAP ANAHTARI

- 34. C
- 35. B
- 36. B
- 37. A
- 38. C
- 39. C
- 40. C
- 41. B
- 42. B
- 43. D
- 44. D
- 45. B
- 46. D
- 47. B
- 48. D
- 49. A
- 50. D
- 51. B
- 52. D
- 53. D
- 54. B
- 55. D
- 56. D
- 57. C
- 58. D
- 59. B
- 60. D
- 61. A
- 62. C
- 63. C
- 64. D
- 65. A
- 66. B
- 67. D
- 68. B
- 69. D
- 70. D
- 71. C
- 72. D
- 73. A
- 74. B
- 75. C
- 76. D
- 77. C
- 78. C
- 79. B
- 80. C

7.SINIF 2. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık NİĞDE Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

14. Doğu Akdeniz'in güvenliği için oldukça önemliydi. Adada bulunan korsanlar bölge ticaretine zarar veriyordu. Lala Mustafa Paşa 1571 yılında burayı fethetti.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Amasra'nın fethi B) Rodos'un fethi
C) Kıbrıs'ın fethi D) Trabzon'un fethi

15. Mimar Sinan dünyaca ünlü bir mimarımızdır. 98 yıllık hayatında yapmış olduğu yüzlerce eseri bugün bile sapasağlam ayaktaadır. Mimar Sinan'ın yaptığı eserleri içinden kendisi içinde önem arz eden 3 önemli eseri aşağıda verilmiştir.

- Süleymaniye Camii
- Selimiye Camii
- Şehzâdebaşı Camii

Bu eserlerin Çıraklık-Kalfalık-Ustalık dönemi olarak eşleştirmesi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir ?

ÇIRAKLIK KALFALIK USTALIK

- A) Selimiye Şehzâdebaşı Süleymaniye
B) Süleymaniye Selimiye Şehzâdebaşı
C) Şehzâdebaşı Süleymaniye Selimiye
D) Süleymaniye Şehzâdebaşı Selimiye

16. Tımarlı sipahiler, Osmanlı Devleti'nde ordunun önemli bir askerî gücüydü. Tımarlı sipahiler, tımar sistemi sayesinde devlet bütçesine yük olmadan yetiştirilirdi.

Aşağıdakilerden hangisi, tımarlı sipahilerin görevlerinden biri değildir?

- A) Savaş olmadığı zamanlarda tımar topraklarında çalışmak
B) Ülke yönetiminde söz sahibi olmak
C) Bulundukları bölgedeki güvenliği sağlamak
D) Savaş zamanında savaşa katılmak

17.

29 Mayıs 1453'te II. Mehmet; fethi oldukça zor olan İstanbul'u 53 gün süren kuşatmanın ardından almayı başarmıştır. İstanbul'un fethinin Türk ve Dünya tarihi açısından birçok sonucu vardır.

Aşağıda verilenlerden hangisi İstanbul'un fethinin dünya tarihi açısından sonuçlarından birisidir?

- A) İstanbul Osmanlı Devleti'nin yeni başkenti oldu.
B) Osmanlı Devleti'nin Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bütünlük sağlandı.
C) Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Devri sona erdi Yükselme Devri başladı.
D) İstanbul'un fethi ile Orta Çağ sona erip Yeni Çağ başladı.

18. Osmanlı Beyliği'nin ilk kurulduğu yıllarda hızlı bir şekilde büyüyerek topraklarını genişletmesinin birçok sebebi vardır. Bu sebepler detaylı incelendiğinde hızlı büyümenin nedenleri anlaşılabilir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kısa sürede büyümesinin sebepleri arasında yer almaz?

- A) Kurulduğu bölgede Bizans İmparatorluğu'nun güçsüz bir durumda bulunması
B) Diğer Türk Beylikleri ile iyi ilişkiler kurulması
C) Fethettiği bölgedeki halkın geleneklerine, inançlarına ve yaşayış tarzına müdahale etmemesi
D) Avrupalı devletlerin ve Haçlı ordularının Osmanlı Beyliği'nden yardım istemeleri

19. Yavuz Sultan Selim sekiz yıllık padişahlığı döneminde Osmanlı Devleti'nin sınırlarını doğu yönünde genişletmiştir. 1514'te Çaldıran Savaşı'yla Şah İsmail yenilgiye uğratılmış ve Safevi Devleti tehlikesi ortadan kalkmıştır. İran'a kadar sınırlar genişlemiştir. Sefer dönüşü Turnadağ Savaşı ile Dulkadiroğulları Beyliği'ne son verilmiştir. 1516'da Memlûk Devleti ile Mercidabık Savaşı yapılmış Suriye ve Filistin fethedilmiştir. 1517'de ise Ridaniye Savaşıyla Memlûkluk Devleti'ne son verilmiş Mısır fethedilmiştir. Böylece Baharat Yolu'nun kontrolü ve halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiş Yavuz Sultan Selim ilk Osmanlı halifesi olmuştur. Peygamber Efendimize ait Kutsal Emanetler İstanbul'a Topkapı Sarayı'na getirilmiştir. Doğu Akdeniz'in ve Baharat Yolu'nun güvenliği sağlanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalarda verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yavuz Sultan Selim kısa süren padişahlığı dönemine birçok savaş ve zafer sığdırmıştır.
B) Mercidabık ve Ridaniye Savaşlarında Memlûkluk Devleti yenilgiye uğratılmış Baharat Yolu'nun kontrolü sağlanmıştır.
C) Mısır'ın Fethi ile halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiş ve Yavuz Sultan Selim ilk Osmanlı halifesi olmuştur.
D) Akdeniz'in kontrolü tamamen Osmanlı hakimiyetine girmiştir.

20. XVIII. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde 1718 Pasarofça Antlaşması ile başlayan ve 1730 Patrona Halil İsyanı ile biten ve çeşitli yeniliklerin yapıldığı dönem hangi isimle adlandırılmıştır?

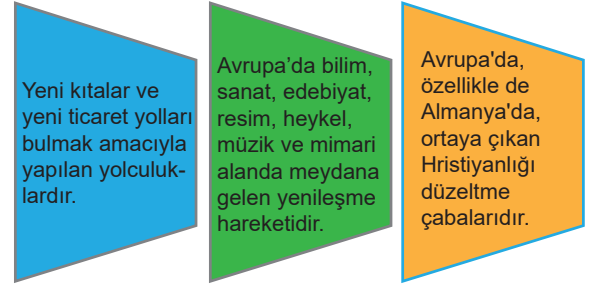
- A) Fetret Devri
B) Lale Devri
C) Sanayi İnkılabı
D) Rönesans

21. • Esnaflar arasındaki ilişkiyi düzenler. Kurucusu Ahi Evran'dır.
• Üretilen ürünlerin kalite kontrolünü yapar.
• Günümüzdeki Ensaf ve Sanatkar Odalarına benzetilebilir.
• Alıcı-Satıcı ilişkilerinde ortaya çıkan sorunları inceler ve çözer.
• Esnafların mesleki eğitimlerini yapar Usta-Kalfa-Çırak ilişkilerini düzenler.

Yukarıda bazı özellikleri verilen, Osmanlı Devleti'nde ekonomik ve toplumsal hayatı düzenleyen uygulamaya ne ad verilir?

- A) Tımar Sistemi
B) Lonca Teşkilatı
C) Devşirme Sistemi
D) Yönetim Teşkilatı

- 22.

Verilen açıklamalar ile aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangi kavram ile ilgili bir açıklama yoktur?

- A) Reform Hareketleri
B) Coğrafi Keşifler
C) Aydınlanma Çağı
D) Rönesans

23. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethettiği topraklarda hem kalıcı egemenlik sağlamak hem de Balkanlar'da Türk-İslam kültürünü yaymak amacıyla Anadolu'dan bazı aileleri getirip bu topraklara yerleştirmiştir.

Verilen bilgide aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Veraset Sistemi
B) Devşirme Sistemi
C) İskân Politikası
D) İstimalet Politikası

24. Osmanlı Devleti yeni fethettiği topraklarda yaşayan Hristiyan halka adaletli ve hoşgörülü davranmıştır. Çarşıda, pazarda, sokakta her yerde Müslüman gayrimüslim ayrımı yapılmadan hoşgörü ve adalet içinde bir yönetim sergilemiştir.

Yukarıda anlatılanlara göre Osmanlı Devleti'nin Hristiyan halka karşı hoşgörülü ve adaletli davranması hangi kavram ile ifade edilmektedir?

- A) İskân Politikası B) İstimalet Politikası
C) Millet Sistemi D) Tımar Sistemi

25. • Askerlikten başka bir işle uğraşmazlardı.
• Evlenip çoluk çocuk sahibi olamazlardı.
• Devletten üç ayda bir Ulufe adı verilen maaş alırlardı.
• Padişah değiştiğinde Cülus Bahşışı adı verilen bahşış alırlardı.

Yukarıda özellikleri verilen, Osmanlı askeri sisteminde önemli yer tutan askeri teşkilatın adı nedir?

- A) Tımarlı Sipahiler B) Eyalet Askerleri
C) Yeniçeri Ocağı D) Yardımcı Birlikler

26. Osmanlı Devleti kendi çağlarının en modern ve en güzel şehirlerini inşa ederken fethettikleri şehirlere öncelikle camiler inşa etmişler, şehirleri ise bu camilerin etrafında kurmuşlardır. Özellikle camilerin etrafında medreseler, kütüphaneler, şifahaneler, hamamlar, hanlar, vakıflar kurarak şehirleri yaşanır hale getirirken insanların tüm ihtiyaçlarını karşılamışlardır. Bulundukları coğrafyalarda Müslüman ve gayrimüslim farkı gözetmeden bu çalışmaları sürdürmüşlerdir.

Paragraftaki bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti'nin yönetim anlayışı hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Bayındırlık faaliyetlerine önem vermişlerdir.
B) Sosyal devlet anlayışını benimsemişlerdir.
C) Halkı yönetimde söz sahibi yapmışlardır.
D) Dinsel hoşgörü politikası izlemişlerdir.

27. - Sultan I. Ahmet devrinden itibaren şehzadelerin sancağa çıkmaları yasaklanmıştır. Bu durum, padişahların devlet tecrübesinden yoksun olarak tahta çıkmalarına neden olmuştur.

- Donanmanın başına yeterli olmayan deneyimsiz komutanlar getirilmiştir.

- Bu dönemde her alanda görülen bozulmalar ilmiye sınıfında da bozulmalara neden olmuştur. 17. yüzyılın ortalarından itibaren medrese müfredatından pozitif bilimler çıkarılmıştır.

Yukarıda Osmanlı Devleti'nin giderek zayıflamasına neden olan bazı gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmeler dikkate alındığında hangi alanla ilgili bir bozulmadan söz edilmemiştir?

- A) Yönetim B) Eğitim
C) Ekonomik D) Askeri

28. Osmanlı yönetimi altında diğer bütün azınlıklar gibi Yahudiler de gayet rahat ve huzurlu yaşadılar. Hatta Edirne'nin Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olmasından sonra bu şehirdeki Yahudilerin baş Hahamı İshak Sarfati Avrupa'daki dindarlarını "haçın gölgesinden hilalin gölgesine sığınmaya" çağırmıştı.

Yahudilerin dini liderinin böyle bir çağırışı yapmasındaki en önemli sebep aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin ticari olanaklarının çok olması
B) Osmanlı Devleti'nin çok geniş sınırlara sahip olması
C) Osmanlı Devleti'nin dini inançlara karşı yüksek hoşgörülü olması
D) Osmanlı ordusunun çok güçlü olması

29. **Aşağıdakilerden hangisi II. Mahmut'un devlet yönetimini daha sistemli hale getirmek için yaptığı yeniliklerden biridir?**

- A) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
B) Matbaanın kurulması
C) Bakanlıkların (Nazırlık) kurulması
D) "Takvim-i Vekayi" adında ilk resmi gazetenin çıkarılması

30. Aşağıda 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan II. Beylikler Dönemi haritası verilmiştir.

Yalnızca haritadan yararlanarak aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Beyliği dışındaki diğer uç beylikleri Candaroğulları, Karesioğulları ve Germiyanogulları'dır.
- B) Candaroğulları ve Eretna Devleti Karadeniz'e kıyısı olan beyliklerdir.
- C) Saruhanoğulları'nın sınır komşuları Karesioğulları, Germiyanogulları, Aydınoğulları ve Osmanlı Beyliği'dir.
- D) Eretna Devleti, Trabzon Rum İmparatorluğu ile sınırı olan tek Anadolu Beyliği'dir.

31. • Bursa'yı fethedip başkent yapmıştır.
- Osmanlı Devleti'nin adeta ikinci kurucusu sayılmış ve Fetret Devri'ni sona erdirmiştir.
 - İstanbul'u kuşatmak için Anadolu Hisarı'nı yaptırmış ve Ankara Savaşı'nda Timur'a yenilerek esir düşmüştür.

Yukarıdaki maddelere göre aşağıda verilen padişahlardan hangisi ile ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Yıldırım Bayezid B) Orhan Bey
C) Çelebi Mehmet D) I. Murat

32. - Yalova'da kâğıt fabrikası kuruldu. İstanbul'da çini ve kumaş fabrikaları açıldı.

- Düşünce hayatının gelişmesine önem verildi. Bilim heyeti oluşturularak çeşitli eserler Türkçeye tercüme edildi.

- Yeniçerilerden Tulumbacılar bölüğü adıyla ilk kez bir itfaiye örgütü kuruldu.

- İlk kez çiçek aşısı uygulandı.

- Barok ve Rokoko mimarı tarzında pek çok köşk, saray, kasır, çeşme ve kütüphane yaptırılmıştır.

Lale Devri yeniliklerinden bir kısmı incelendiğinde yapılan yeniliklerin hangi alanla ilgili olduğu söylenemez?

- A) Yönetim B) Kültür
C) Sağlık D) Mimari

33. Avrupa'da Jan Gutenberg Tarafından icat edilen matbaayı Osmanlı Devleti'ne getirerek ilk defa "Van Kulu Lügati" isimli eseri basmıştır.

Yukarıdaki açıklamalarda bahsedilen matbaacımız kimdir?

- A) İbrahim Müteferrika B) Evliya Çelebi
C) 28. Çelebi Mehmet D) Patrona Halil

34. Osmanlı Devleti, 1789 yılında gerçekleşen Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı Milliyetçilik akımından olumsuz etkilenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi buna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Topraklarında yaşayan Sırp, Yunan, Bulgar gibi Balkan milletlerinin ayrılıkçı isyanlar çıkarması
B) Azınlıklara Tanzimat Fermanı ile haklar konusunda çeşitli düzenlemeler yapması.
C) Islahat Fermanı ile topraklarında yaşayan azınlıklara birçok yeni haklar verilmesi.
D) Kanuni Esasi isimli bir anayasa çıkarılarak azınlıklara da yönetimde yer alma hakkı verilmesi

35. "Ben Kayı Boyu Ertuğrul Gazi, Alplerimle Anadolu'ya giriş yaptıktan sonra Alaeddin Keykubat'ın talimatıyla uç beyi olarak görevlendirildim ve yöresini Kayı Boyu yurdu kıldım."

Ertuğrul Bey'in anlattıklarına göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Söğüt ve Domaniç B) Kastamonu ve Sinop
C) Antakya ve Halep D) Konya ve Karaman

36. - Balıkesir civarında kurulan ve Osmanlı Beyliği'ne bağlanarak Osmanlı Beyliği'nin ilk donanmasını oluşturan beylik

- Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti olan Konya civarında kurulduğu için kendisini Anadolu Selçuklu Devleti'nin mirasçısı olarak gören beylik

- Kütahya civarında kurulan ve topraklarının bir kısmını çeyiz olarak Osmanlı Beyliği'ne veren beylik

Yukarıda verilen bilgilerle beylikler eşleştirildiğinde hangi beylik ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Karamanoğulları B) Ramazanoğulları
C) Karesioğulları D) Germiyanogulları

1842 - 1918 SULTAN II. ABDÜLHAMİD HAN

"Ben bir karış dahi olsa vatan toprağını satmam, zira bu vatan bana değil, milletime aittir. Milletim de bu toprakları aldığı fiyata verir. Bu topraklar kanla alınmıştır, kanla verilir."

1842
21 Eylül'de dünyaya geldi. Babası Tanzimat Fermanı'nı ilan eden Sultan Abdülmecid, annesi Tîr-i Mûjgan Kadın Efendi'dir.

1876-1877
31 Ağustos'ta **padişah** ilan edildi. 23 Aralık'ta ilk Osmanlı anayasası olan **Kanun-i Esasi'yi** ilan etti. Meclis-i Mebusan ve Ayan Meclisi üyelerinden oluşan **ilk meclis** açıldı.

1880
Abdülhamid tarafından Osmanlı tarihinde **ilk defa** kapsamlı bir polis ve istihbarat örgütü kuruldu. Adı **Yıldız İstihbarat Teşkilatı**'ydı.

1895
Abdülhamid'in fermanı üzerine 27 bin metrekarelik bir alan üzerine **Darülaceze** kuruldu.

1897
İlk deniz müzesi Abdülhamid döneminde açıldı.

1899
Türkiye'nin ilk çocuk hastanesi olan **Şişli Etfal Hastanesi** kurdurdu.

1899
Tahta çıktığı yıl 250 olan **rüştiye sayısı** 900'e çıktı.

1900-1908
- **Demiryolu uzunluğunu** 3 katı kadar artırdı.
- Şam ile Medine arasında **Hicaz Demiryolu**'nu inşa ettirdi.
- **Haydarpaşa Garı** Abdülhamid döneminde açıldı.

10 Şubat 1918
İstanbul'da **vefat etti**.

1909
31 Mart Olayı'ndan sonra 27 Nisan'da **tahttan indirildi**.

Görselde II. Abdülhamid Han hakkında verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi kesinlikle söylenebilir?

- A) İlk devlet hastanesi onun zamanında açılmıştır.
- B) Devletin anayasal düzene geçişi onun zamanında gerçekleşmiştir.
- C) Saltanatını kendi iradesiyle bırakmıştır.
- D) Osmanlı tarihinde ulaşım amaçlı projeler ilk kez Abdülhamid Han tarafından üretilmiştir.

38. Padişah IV. Mehmet yedi yaşında tahta geçtiğinden devlet yönetiminde valide sultanın etkisi vardı. Valide Turhan Sultan, Köprülü Mehmet Paşa'ya sadrazamlık görevini teklif etmiştir. Köprülü bu öneriyi bazı koşullarla kabul debileceğini söylemiştir.

Köprülü Mehmet Paşa'nın ileri sürdüğü bu koşullar şunlardır:

- Saray devlet işlerine karışmayacak
- Birlikte çalışacağı insanları kendisi belirleyecek
- Önerceği uygulamalar saray tarafından kabul edilecek
- Hakkında bir şikayet olursa kendisi dinlenmeden karar verilmeyecek

Köprülü Mehmet Paşa'nın görevi kabul etmeden önce saraya bazı koşullar öne sürmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Çalışmalarına müdahale edilmesini istememesi
- B) Osmanlı saltanatı üzerinde egemenlik kurmak istemesi
- C) Haksız suçlamalardan korunmak istemesi
- D) İşinin uzmanı insanlarla çalışmak istemesi

39. - Osmanlı Devleti 1538 yılında Preveze Deniz Savaşı'nda haçlı donanmasını (Andrea Dorya) yenerek tarihindeki en büyük deniz zaferini kazandı.

- 17. yüzyılda Girit'in Osmanlı topraklarına katılması Doğu Akdeniz'de Venedik'in yüzyıllardır süren hâkimiyetine son vermişse de bu fetih 24 yıl sürmüştü.

- 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız devlet kurmak isteyen Rum isyanını destekleyen İngiltere, Fransa ve Rus donanmaları birleşerek 1827'de Navarin'de Osmanlı donanmasını yaktı.

- 1853-1856 Kırım Savaşı'nda Ruslar, Karadeniz ve Kırım'a yapılan seferlerde üs hizmeti gören Sinop'a bir baskın düzenleyerek Osmanlı donanmasını bir kez daha yaktı.

Verilen bilgiler dikkate alındığında ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti zaman içerisinde denizcilik faaliyetlerinde geri kalmıştır.
- B) Güçlü Avrupalı devletler Osmanlı toprak bütünlüğünü tehdit etmektedirler
- C) Balkan milletleri Osmanlı'dan bağımsızlıklarını kazanmak istemektedirler.
- D) İngiltere, Fransa ve Rusya Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak yapmışlardır

40. Osmanlı Devleti'nin fetihlerdeki başarısı güçlü bir ordu teşkilatına sahip olmasının sonucudur. Osmanlı Devleti'nde ilk düzenli ordu Orhan Bey döneminde yaya ve müsellemlerle oluşturulmuştur. Daha sonra Kazasker Çandarlı Kara Halil'in öncülüğünde, savaşlarda esir edilen Hristiyan askerlerin, Türk ordusuna dâhil edilmesi süreci başlamıştır. Bu sistem daha sonra Devşirme Sistemi'ne dönüşmüş ve Yeniçeri Ocağı bu gelişmelerle şekillenmiştir. Yeniçeri Ocağı 14. yüzyıldan 17.yüzyıla kadar savaşlarda büyük yararlılık göstermesine rağmen, bu tarihten sonra maddi sebeplerin de devreye girmesiyle bozulmuştur. Yeniçeri Ocağı II. Mahmut döneminde 1826'da Vakay-ı Hayriye (Hayırlı Olay) ile kaldırılmıştır.

Paragrafta Yeniçeri Ocağı ile ilgili hangi bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Yeniçeri Ocağının kaldırılma tarihine
- B) Yeniçeri askerlerinin kimlerden oluştuğuna
- C) Yeniçeri Ocağının bozulma nedenine
- D) Hangi padişah zamanında kurulduğuna

41. Avusturyalı diplomat ve yazar Ogier Ghislain de Busbecq, Kanuni Sultan Süleyman'ın hükümdarlığının son döneminde iki defa Avusturya elçisi olarak İstanbul'a gönderildi. Bu görevleri sırasında dostlarına gönderdiği dört uzun mektupta (Türk Mektupları) Osmanlılar hakkında edindiği izlenimleri yazmıştı. Busbecq mektuplarının bir bölümünde şöyle diyordu: "Onlar da güçlü bir imparatorluğun bütün kaynakları, yıpranmamış bir güç, dövüşte ustalık ve tecrübe, savaş görmüş askerler, zafere alışkanlık, zorluklara tahammül, beraberlik, düzen, disiplin, kaanatkârlık ve tedbirlik var. Yoksulluk, kişisel israf, zayıflık, maneviyat bozukluğu, tahammülsüzlük, eğitimsizlik ise bizde. Asker itaatsiz, subaylar para canlısı. Disiplin küçümseniyor. Başboşluk, umursamazlık, ayyaşlık ve ahlaksızlık yaygın. En kötü olan da şu: Düşman zafere alışkın biz ise yenilgiye."

Paragraftaki bilgiler incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da görevli elçileri vardır.
- B) Avrupalılar Osmanlı Devleti'ndeki gelişmeleri izlemektedir.
- C) 16. yüzyılda askerî açıdan Avusturya Osmanlı Devletinden geri durumdadır.
- D) Avusturya, toplumsal ve askerî açıdan sorunlar yaşamaktadır.

42. III. Selim döneminde yapılan bazı düzenlemeler şunlardır:

- Yeniçerilere talim zorunluluğu getirildi.
- Merkeze bağlı eyaletler yeniden düzenlendi, Anadolu ve Rumeli 28 vilayete ayrıldı.
- Fransızca ilk kez okullarda yabancı dil olarak okutulmaya başlandı.
- Yerli malının kullanımı teşvik edildi

Yapılan düzenlemeler dikkate alındığında hangi alanla ilgili bir ıslahat yapıldığı söylenemez?

- A) Askerî
- B) Ekonomik
- C) İdari
- D) Dini

43. Gezmeyi kendine iş edinen kişilere "seyyah" denilmektedir. Seyyahların gezip gördükleri yerleri anlattıkları eserlerine ise "Seyahatname" denir. Osmanlı topraklarına gelen seyyahların, Osmanlı kültürünü anlattıkları eserlerinde aşağıdaki hangi görselin yer alması beklenmez?

44. Aşağıdaki infografikte Fatih Sultan Mehmet'in iktidarı süresince gerçekleştirdiği bazı faaliyetler kronolojik olarak verilmiştir.

Sadece bu bilgiler dikkate alındığında Fatih Sultan Mehmet dönemiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlama çalışmaları yapılmıştır.
- B) Balkanlarda Türk hâkimiyetini sağlamak amacıyla mücadele verilmiştir.
- C) Toplumsal hayatı düzenlemek amacıyla çeşitli kurumlar açılmıştır.
- D) Dönemin bazı devletleriyle diplomatik temaslara girilmiştir.

Görselde Barbaros Hayreddin Paşa'nın hayatından tarihleriyle birlikte bazı kesitler verilmiştir.

Sadece bu ve bilgilerden yola çıkarak Barbaros Hayreddin Paşayla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Barbaros Hayreddin Paşa'nın iki kardeşi vardır.
- B) XV. ve XVI. yüzyıllarda yaşamıştır.
- C) Kuzey Afrika'nın tamamını Osmanlı Devleti'nin egemenliği altına almıştır.
- D) En büyük başarısını Yavuz Sultan Selim zamanında kazanmıştır.

46. Aşağıdaki görselde Kanuni Sultan Süleyman dönemiyle ilgili bilgiler verilmiştir.

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Osmanlı Devleti'nde en uzun süre padişahlık yapan Kanuni Sultan Süleyman, babasından devraldığı 6.557.000 kilometrekare Osmanlı toprağını 14.893.000 kilometrekareye ulaştırdı.

- ❖ **1495** Trabzon'da dünyaya geldi.
- ❖ **1509** Babasının yanından ayrılarak, Kefe sancak beyliğine gönderildi.
- ❖ **1520** Babası Yavuz Sultan Selim'in vefatı üzerine tahta çıktı.
- ❖ **1521** Belgrad'ı fethetti. Böylece Orta Avrupa'nın kapıları Osmanlı'ya açıldı.
- ❖ **1522** Rodos'u fethederek Akdeniz'de hakimiyeti sağladı.
- ❖ **1526** 60 bin kişilik ordu ve 300 top ile Mohaç'ta Macar ordusuyla savaştı. 2 saat gibi kısa bir sürede kazanılan bu zafer büyük bir öneme sahip.
- ❖ **1529** 1. Viyana Kuşatması'na çıktı.
- ❖ **1566** Çıktığı Zigetvar seferinde vefat etti.

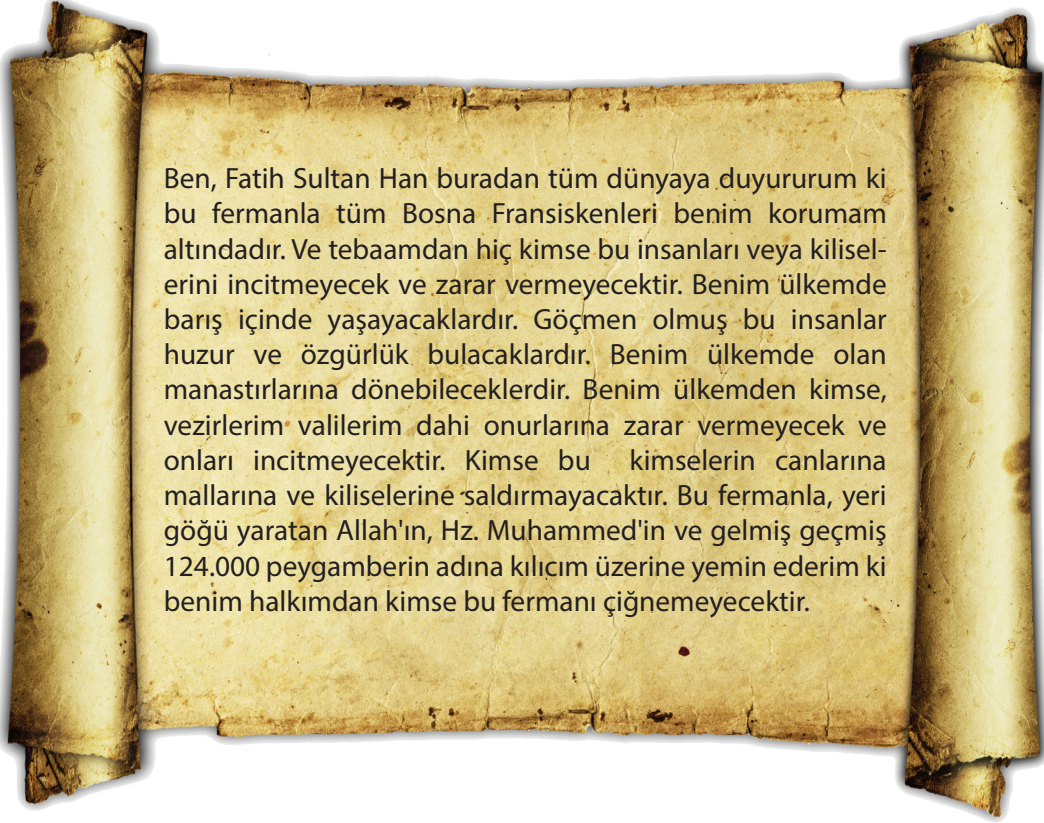
"Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi, Olmaya devlet cihanda, bir nefes sıhhat gibi. Saltanat dedikleri bir cihan kavgasıdır, Olmaya baht-ü saadet dünyada vahdet gibi".

Sadece bu bilgiler dikkate alındığında Kanuni Sultan Süleyman dönemiyle ilgili hangi bilgiye kesin olarak ulaşılabilir?

- A) Saltanatı toplam 46 yıl sürmüştür.
- B) Osmanlı Devleti topraklarını en geniş sınırlarına ulaştırmıştır.
- C) Anadolu Türk birliğini sağlamak için Belgrad'ı fethetmiştir.
- D) Viyana seferinden başarıyla dönmüştür.

47. Fatih Sultan Mehmet'in Bosna Fransiskanleri'nin özgürlüğü ile ilgili fermanı:

Bu ferman - - - - yönelik en eski belgelerdendir. 1971'de Birleşmiş Milletler bu fermanı bütün dillere çevirmiş ve yayınlamıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olur?

- A) Dini özgürlüğe
- B) Veraset sistemine
- C) Kültür aktarımına
- D) İskan politikasına

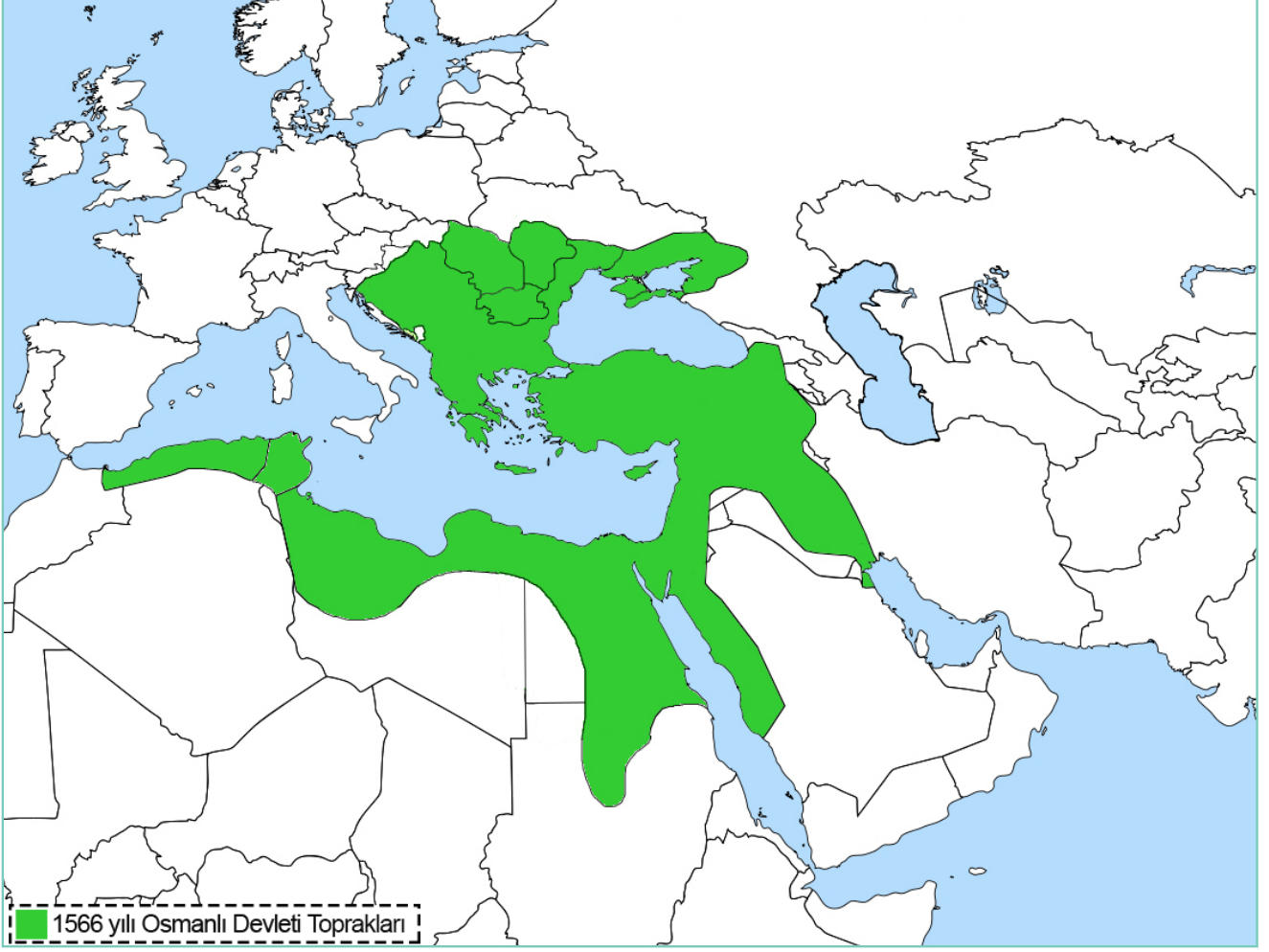
48. - - - - sahip oldukları haklar:

- İnançlarını ve kültürlerini rahatça yaşayabilirlerdi.
- Gayrimenkul satın alabilirlerdi.
- Kendilerini diğer insanlardan farklı hissetmezlerdi.
- Adalet konusunda Müslümanlarla aynı haklara sahiptilerdi.
- Serbestçe ticaret yapabiliyorlardı

Yukarıda verilen bilgilere bakarak boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Devşirmelerin
- B) Yeniçerilerin
- C) Gayrimüslimlerin
- D) Köylülerin

49.

Yukarıda verilen haritada 1566 yılına ait Osmanlı toprakları gösterilmektedir. Yalnızca haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anadolu Türk siyasi birliği sağlanmıştır.
- B) Avrupa topraklarının tamamı Osmanlı idaresindedir.
- C) Kuzey Afrika'nın topraklarının önemli bir bölümü Osmanlı yönetimindedir.
- D) Doğu Akdeniz hâkimiyeti Osmanlı Devleti'nin elindedir.

50. Lale Devri'nde yapılan yeniliklerden bazıları aşağıda verilmiştir.

- I. Çiçek aşısı yapılmıştır.
- II. Çini ve kumaş fabrikalarının kurulmuştur.
- III. Matbaa kurulmuştur.
- IV. Tercüme Heyeti'nde kurulmuştur.

Lale Devrinde yapılan yeniliklerden hangileri kültürel alanda yapılan bir yeniliktir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) III ve IV
- D) Yalnız IV

51. Kıbrıs'ın alınmasından sonra Osmanlı Devleti'nin denizlerdeki gücünün daha da artmasından çekinen Haçlılar, büyük bir donanma hazırlayarak İnebahtı önlerinde Osmanlı donanmasıyla karşı karşıya geldi. Yapılan savaşı, Osmanlı Devleti kaybetti.

Yukarıda İnebahtı Deniz Savaşı hakkında bazı bilgiler verilmiştir. Sadece bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki hangi sorunun cevabına ulaşamaz?

- A) İnebahtı Deniz Savaşı kimler arasında olmuştur?
- B) İnebahtı Deniz Savaşı hangi olaydan sonra gerçekleşmiştir?
- C) İnebahtı Deniz Savaşı ne zaman yapılmıştır?
- D) İnebahtı Deniz Savaşı'nı kim kazanmıştır?

52. Selanik'in 1430'da fethine şahit olan rahip Anagnostis, eserinde, Venedik işgali altındaki Selanik halkının Venediklilerin baskısından dolayı çektiği ızdırabı anlattıktan sonra halkın Türkleri bir kurtarıcı gibi karşıladığını belirtmektedir. Ayrıca Anagnostis, Selanik'in fethinin ardından II. Murat'ın şehrin ileri gelenlerinden esir düşenlerin fidyelerini bizzat ödediğini, şehrin imarı için teşebbüse geçtiğini, halka din konusunda tam bir serbestlik tanıdığını, kimin evi elinden alındıysa ona evinin geri verilmesini sağladığını, daha önce Venedik baskısı nedeniyle kaçanları Selanik'e çağırdığını da ilave etmektedir.

Sadece bu bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Selanik II. Murat döneminde Osmanlı topraklarına katılmıştır.
- B) Venedikliler 1430 yılında Selanik'i işgal etmişlerdir.
- C) Osmanlı Devleti Selanik halkına inanç özgürlüğü tanımıştır.
- D) Venedikliler Selanik halkına baskı yapmışlardır.

53. Osmanlı padişahı olan Sultan II. Abdülhamid hatıralarında şunları ifade ediyor: "Bütün kuvvetimle Anadolu demir yollarının inşasına hız verdim. Bu yolun gayesi Mezopotamya ve Bağdat'ı, Anadolu'ya bağlamak, İran Körfezi'ne kadar ulaşmaktır. Alman yardımı sayesinde bu başarılmıştır. Eskiden tarlalarda çürüyen hububat şimdi satılabilmektedir. Madenlerimiz dünya piyasasına arz edilmektedir. Anadolu için iyi bir istikbal hazırlanmıştır."

II. Abdülhamid'in hatıralarında yer alan yukarıdaki bilgilere göre; demir yollarının hangi alana katkısından bahsedilmektedir?

- A) Siyasi
- B) Askeri
- C) Kültürel
- D) Ekonomik

CEVAP ANAHTARI

1) D - Y - D - Y - Y - D - Y - D - Y - D - Y - D	14) C	34) A
2) Sanayi İnkılabı	15) C	35) A
3) D - Y - Y - D - D - Y - D - Y	16) B	36) B
4) 1 → D, 2 → E, 3 → F, 4 → A, 5 → B, 6 → C	17) D	37) B
5) (Öğrenci Yorumu)	18) D	38) B
6) a) Kazasker b) Sadrazam c) Nişancı	19) D	39) A
d) Defterdar e) Reis-ül Küttab	20) B	40) D
f) Şeyh-ül İslam	21) B	41) A
7) a) II.Mahmut b) Fatih Sultan Mehmet Han	22) C	42) D
c) Yavuz Sultan Selim ç) III.Selim	23) C	43) B
d) Kanuni Sultan Süleyman e) Osman Bey	24) B	44) C
f) II.Abdülhamit g) I.Murat ğ) III.Ahmet	25) C	45) B
8) Rumeli Hisarı	26) C	46) A
9) D - D - Y - D - Y - Y - Y	27) C	47) A
10) Seyfiye, İlmiye, Kalemiye	28) C	48) C
11) (Öğrenci Yorumu)	29) C	49) B
12) BİLİMSEL, EKONOMİK, DİNİ, SİYASİ,	30) C	50) C
EKONOMİK, DİNİ, BİLİMSEL, EKONOMİK	31) D	51) C
13) - Fethedilen bölgelerin kalıcı olmasını sağlamak	32) A	52) B
- Yapılacak fetihlerin devam etmesini sağlamak	33) A	53) D
- Ülkedeki Türkmenleri, yerleşik hayata geçirmek		
- Fethedilen her bir bölgenin İslamlaşmasını ve Türkleşmesini sağlamak		
- Fethedilen toprakların siyasi ve askeri yönden olduğu kadar; sosyal yönden de güvenliğini sağlamak		
- Fethedilen yerlerde sorun çıkarma ihtimali olan ailelerin, Anadolu'ya göç etmesini sağlayarak; karışıklık çıkma ihtimalini azaltmak		